

DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2024.1.34>

CHARAKTER PRAWNY REGULACJI ADMINISTRACYJNO-PRAWNEJ DZIAŁALNOŚCI POLICJI PAŃSTWOWEJ UKRAINY W WARUNKACH REŻIMU PRAWNEGO STANU WOJENNEGO

Oleksandr Forostyan

*absolwentka wydziału spraw publicznych
zarządzanie i administracja*

Narodowa Akademia Spraw Wewnętrznych (Kijów, Ukraina)

ORCID ID: 0009-0006-0882-5105

Forostyan97@gmail.com

Adnotacja. W artykule zbadano charakter prawny regulacji administracyjno-prawnej Policji Narodowej Ukrainy w warunkach reżimu prawnego stanu wojennego.

Autor udowadnia stanowisko, że zakres normatywno-prawnych regulacji funkcjonowania Policji Narodowej Ukrainy, jako jednego z centralnych organów władzy wykonawczej, odpowiedzialnego za ład i porządek w społeczeństwie oraz zapewniającym przestrzeganie praw i praw, wolności człowieka i obywatela w warunkach znacznego zagrożenia określonych stosunków społecznych, spowodowanego aktywnymi działaniami wojennymi oraz masowymi naruszeniami praw i wolności człowieka i obywatela, wymaga znacznego usprawnienia i rozszerzenia w celu zapewnienia legalności działań policji w kontekście wykonywania przez nich określonych uprawnień.

Zdaniem autora stanowisko autorów należy poprzeć i podkreślić, że tymczasowy charakter niektórych konstrukcji regulacyjnych i prawnych objętych zakresem wsparcia legislacyjnego działań organów ścigania w istotny sposób negatywnie wpływa na zapewnienie prawa i porządku w społeczeństwie, gdyż mając określony tymczasowy charakter, nie tworzą stabilnej konstrukcji legislacyjnej, która w sposób zasadniczy zapewnia działanie jednego ze strategicznych kierunków polityki państwa i uniemożliwia wdrożenie jasnego zestawu resortowych narzędzi zapewniających jej realizację. Jednym z najskuteczniejszych kroków w tym kierunku może być przeprowadzenie jasnego audytu norm ustawodawstwa Ukrainy, które reguluje działalność Policji Narodowej Ukrainy i ma charakter tymczasowy, w terminie 30 dni od zakończenia reżimu prawnego stanu wojennego, w celu wygenerowania nowego zestawu norm ustawodawstwa Ukrainy w określonym zakresie, który zapewni uregulowanie określonych stosunków prawnych i umożliwi efektywne działanie Policji Narodowej Ukrainy na poczcie -okres wojny.

Perspektywą dalszych badań nad instytutem regulacji administracyjno-prawnej Policji Narodowej Ukrainy w warunkach stanu prawnego stanu wojennego jest konieczność przeprowadzenia analizy strukturalno-prawnej odpowiedniego podmiotu, wykorzystując zarówno doświadczenia międzynarodowe, jak i praktykę ich funkcjonowanie w domu.

Słowa kluczowe: zapewnienie praw człowieka, mechanizm regulacyjny, policja, prawo administracyjne, egzekwowanie prawa i praworządność, działalność wewnątrzorganizacyjna, kompetencje w warunkach wojennych, regulacja prawna, stan wojenny.

LEGAL NATURE OF ADMINISTRATIVE AND LEGAL REGULATION OF THE ACTIVITIES OF THE NATIONAL POLICE OF UKRAINE UNDER THE LEGAL REGIME OF MARTIAL LAW

Oleksandr Forostian

*PhD student of the Department of Public
Management & Administration*

National Academy of Internal Affairs (Kyiv, Ukraine)

ORCID ID: 0009-0006-0882-5105

forostyan97@gmail.com

Annotation. The article examines the legal nature of administrative and legal regulation of the activities of the National Police of Ukraine under the legal regime of martial law.

The author proves the position that the range of legal regulation of the functioning of the National Police of Ukraine, as one of the central executive bodies responsible for law and order in society and ensuring the observance of human and civil rights and freedoms in conditions when these social relations are under significant threat, which is caused by active hostilities and mass violations of human and civil rights and freedoms, needs to be significantly improved and expanded in order to ensure the legitimacy of the activities of police officers, in the context of the exercise of certain powers.

In the author's opinion, it is necessary to support the authors' position and emphasize that the temporality of certain normative and legal constructions included in the circle of legislative support of law enforcement has a significant negative impact on the maintenance of law and order in society, since being of this temporary nature they do not create a stable legislative structure that fundamentally ensures the activity of one of the strategic directions of the state policy and makes it impossible to implement a clear circle of departmental tools to ensure its implementation. One of the most effective steps

in this direction may be to conduct a clear audit of the norms of the legislation of Ukraine, which regulates the activities of the National Police of Ukraine and is temporary, within 30 days after the termination of the legal regime of martial law, in order to generate a new range of norms of Ukrainian legislation in this area, which will ensure the regulation of these legal relations and enable the effective operation of the National Police of Ukraine in the post-war period.

The prospect of further research of the institute of administrative and legal regulation of the activities of the National Police of Ukraine in the conditions of the legal regime of martial law lies in the need for structural and legal analysis of the relevant entity using both international experience and the practice of their domestic functioning.

Key words: ensuring human rights, regulatory mechanism, police, administrative law, law enforcement and law enforcement, internal organizational activities, competence in wartime, legal regulation, martial law regime.

ПРАВОВА ПРИРОДА АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ ДІЇ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ

Олександр Форостян

аспірант кафедри публічного

управління та адміністрування

Національної академії внутрішніх справ (Київ, Україна)

ORCID ID: 0009-0006-0882-5105

forostyan97@gmail.com

Анотація. У статті досліджено правову природу адміністративно-правового регулювання діяльності Національної поліції України в умовах дії правового режиму воєнного стану.

Автором доводиться позиція про те, що коло нормативно-правового регулювання функціонування Національної поліції України, як одного з центральних органів виконавчої влади, що відповідають за правопорядок у суспільстві та забезпечення дотримання прав і свобод людини і громадянина в умовах коли вказані суспільні відносини знаходяться під суттєвою загрозою, що спричинено активними бойовими діями та масовими порушеннями прав і свобод людини і громадянина, потребує значного вдосконалення та розширення з метою забезпечення правомірності діяльності поліцейськими, в контексті реалізації ними тих чи інших повноважень.

На думку автора, слід підтримати позицію авторів та підкреслити, що тимчасовість окремих нормативно-правових конструкцій внесених до кола законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності суттєво негативно впливають на забезпечення правопорядку в суспільстві, оскільки носячи зазначений тимчасовий характер не створюють стійкої законодавчої конструкції, що фундаментально забезпечує діяльність одного із стратегічних напрямів державної політики та унеможливує реалізацію чіткого кола відомчих інструментів забезпечення її реалізації. Одним з найбільш результативних кроків у даному напрямі може бути проведення чіткого аудиту норм законодавства України, що регулює діяльність Національної поліції України та має тимчасовий характер, протягом 30 днів після припинення дії правового режиму воєнного стану, з метою генерації нового кола норм законодавства України у зазначеній сфері, що забезпечуватиме регулювання вказаних правовідносин та уможливить ефективну діяльність Національної поліції України в поствоєнний період.

Перспектива подальшого дослідження інституту адміністративно-правового регулювання діяльності Національної поліції України в умовах дії правового режиму воєнного стану полягає в необхідності структурно-правового аналізу відповідного утворення зі застосуванням як міжнародного досвіду так і практики їх внутрішньодержавного функціонування.

Ключові слова: забезпечення прав людини, механізм регулювання, поліція, адміністративне право, правоохорона та правопорядок, внутрішньоорганізаційна діяльність, компетенція в умовах війни, правове регулювання, режим воєнного стану.

Актуальність тематики. Правова природа адміністративно-правового регулювання діяльності Національної поліції України в умовах дії правового режиму воєнного стану має чіткі та виражені характеристики, що безпосередньо впливають на міру можливостей у контексті діяльності відповідного центрального органу виконавчої влади, щодо забезпечення правопорядку в суспільстві та державі. Водночас, належить звертати увагу на те, що зміст і сутність адміністративно-правового регулювання в умовах дії правового режиму воєнного стану на території України відбуваються за особливих обставин і мають бути чітко та виражено досліджені з метою вірного та вираженого їх трактування, а також подальшого застосування.

Крім цього, необхідно зауважити, що діяльність Національної поліції України загалом, характеризується як надзвичайно широка та багатоманітна, водночас, належить підкреслити, що в умовах дії правового режиму воєнного стану в Україні нормативно-правове регулювання діяльності відповідного інституту державної влади суттєво змінюється, а його роль в утвердженні прав і свобод людини і громадянина значно посилюється. Крім цього, питання пов'язані з правовою природою адміністративно-правового регулювання діяльності Національної поліції України в умовах дії правового режиму воєнного стану на сьогодні є недостатньо дослідженими, що в свою чергу потребує значних наукових зусиль та уваги, з метою пошуку шляхів оптимізації основних управлінських процесів, а також розв'язання ново виниклих проблем і неточностей.

Водночас, надання вичерпної теоретико-правової характеристики основним термінам і поняттям, що розглядаються не лише в даному розділі дослідження, а й є предметом і об'єктом праці загалом є одним

із окреслених завдань, до виконання якого планується залучити значну кількість та обсяг наукових зусиль у спосіб аналізу основних позицій дослідників і вчених, що є фахівцями в окресленій галузі та дотичних до неї особливостей.

Метою статті є теоретико-правова характеристика правової природи адміністративно-правового регулювання діяльності Національної поліції України в умовах дії правового режиму воєнного стану. Це в свою чергу зумовлює необхідність розв'язання таких дослідницьких завдань, як: 1. Окреслення підходів до розуміння понятійно-категоріального апарату; 2. Обґрунтування сутності діяльності Національної поліції України в умовах дії правового режиму воєнного стану в Україні; 3. Підведення науково обґрунтованих підсумків щодо оптимізації понятійно-категоріального та змістовного апарату інституту адміністративно-правового регулювання діяльності Національної поліції України в умовах дії правового режиму воєнного стану.

Об'єктом статті виступають суспільні відносини, в сфері адміністративно-правового регулювання діяльності Національної поліції України.

Предметом дослідження є правова природа адміністративно-правового регулювання діяльності Національної поліції України в умовах дії правового режиму воєнного стану.

Виклад основного матеріалу статті. Поняття «правове регулювання» теоретик права О. Скакун визначає як здійснюване державою за допомогою права й сукупності правових засобів упорядкування суспільних відносин, їх юридичне закріплення, охорону й розвиток, відповідно, виокремлює такі його ознаки: 1) правове регулювання – різновид соціального регулювання; 2) за допомогою правового регулювання відносини між суб'єктами набувають певної правової форми, яка має споконвічно державно-владний характер, тобто в юридичних нормах держава вказує міру можливої та належної поведінки; 3) правове регулювання має конкретний характер, тому що завжди пов'язане з реальними відносинами; 4) правове регулювання має цілеспрямований характер – спрямоване на задоволення законних інтересів суб'єктів права; 5) правове регулювання здійснюється за допомогою правових засобів, які забезпечують його ефективність; 6) правове регулювання гарантує доведення норм права до їх виконання (Skakun, 2011: 124-126). Таким чином, правова природа адміністративно-правового регулювання діяльності Національної поліції України в умовах дії правового режиму воєнного стану, перш за все, полягає в упорядкуванні меж і мір можливих напрямів діяльності Національної поліції України, з урахуванням вимог і обмежень законодавства України в сфері правового режиму воєнного стану в Україні. Крім цього, важливим є виокремлення позиції про те, що правове регулювання, як загальне поняття, характеризує межі взаємодії в контексті соціально-правової комунікації в суспільстві, у той час, як адміністративно-правове регулювання чітко характеризує взаємодію між органами державної влади та суспільством, із питань віднесених до компетенції того чи іншого органу чи його підрозділу (у тому числі, конкретної посадової особи).

Адміністративно-правовий режим воєнного стану, як комплексний інструмент публічного адміністрування забезпечення прав, свобод і законних інтересів громадян та прав і законних інтересів фізичних осіб в умовах російсько-української війни – це посилена особлива форма, імперативно-владного характеру правового регулювання суспільних відносин, що встановлюються для створення належних умов Збройним силам України, іншим силам безпеки і оборони для відбиття повномасштабного вторгнення та звільнення тимчасово окупованих територій, а також захисту прав свобод та законних інтересів громадян, які постраждали від російського агресора шляхом надання адміністративним органам спеціальних та додаткових повноважень та встановлення певних обмежень для приватних осіб (Makhmurova-Dyshliuk, 2024). Перш за все, належить зауважити, що правовий режим воєнного стану, покликаний упорядкувати соціально-правові відносини, а не створити низку необґрунтованих обмежень правореалізації, оскільки фактично, свідчить про дію та наявність спеціального адміністративно-правового та конституційного режиму, що вводиться для більш ефективного правозахисту суспільства від протиправних посягань. Крім цього, слід зауважити, що правовий режим воєнного стану на території України відкриває нові можливості та аспекти реалізації поліцейських повноважень для працівників органів правопорядку загалом і Національної поліції України, зокрема, що перш за все покликаний на правозахист і правоохорону суспільства від деструктивних правових факторів, хоч і у спосіб розширення меж компетенції та ствердження категорій тимчасовості обмеження прав і свобод людини.

Верховна Рада України у разі оголошення Указу Президента України про введення надзвичайного стану в Україні або в окремих її місцевостях у дводенний строк збирається на засідання з метою затвердження Указу про введення надзвичайного стану в Україні або в окремих її місцевостях (п. 31 ст. 85 Конституції України). Варто зазначити, що Указ Президента України про введення правового режиму надзвичайного стану скріплюють підписами Прем'єр-міністр України і міністр, відповідальний за акт та його виконання (ст. 106 Конституції України). Крім того, парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина здійснює Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (ст. 101 Конституції України), а також у разі необхідності Верховна Рада України в межах своїх повноважень для виконання контрольних функцій може створювати тимчасові спеціальні слідчі комісії для проведення розслідування з питань, що становлять суспільний інтерес (ст. 89 Конституції України) (Ostapenko, & Baik, 2023). Таким чином, слід підкреслити, що хоч широта компетенції Національної поліції України та зміст її повноважень кратно збільшується, проте, контроль за їх реалізацією суттєво посилюється в усі доступні способи та із задіянням належних механізмів на загальнодержавному та відомчому (інституційному) рівні. Таким чином, слід підкреслити, що на функціонування Національної поліції України та її діяльність в умовах дії

правового режиму воєнного стану на території України впливає також і адміністративно-правове регулювання діяльності суб'єктів (конкретних органів державної влади), що здійснюють відносно неї контрольні повноваження та реалізуються відповідні державницькі функції.

Отже, метод введення воєнного стану означає сукупність організаційно-правових та інших способів впливу, які використовують органи державної влади, спрямованих на оборону країни від військової агресії, що загрожує безпеці населення, державі, з наданням відповідних повноважень уповноваженим на це органам військово-цивільних адміністрацій та інших органів публічного управління (Ostapenko, & Baik, 2023), для здійснення керівництва у сфері забезпечення оборони, громадської безпеки і порядку. Метод введення воєнного стану може поєднувати диспозитивну та імперативну (примусову) форми виконання як обмежень, так і заборон, яким властивий зазвичай тимчасовий характер (Decree of the President., 2022). Таким чином, сукупність організаційних та правових інструментів, що дозволяють додатково забезпечити дотримання прав і свобод людини і громадянина в умовах дії правового режиму воєнного стану, фундаментально мають позитивно впливати на можливість та спроможність, як органів державної влади так і конкретно взятих посадових осіб до реалізації покладених на них функцій та суттєво посилити можливості, щодо виконання обов'язків. Національна поліція України, як комплексний правоохоронний орган зобов'язаний докладати всіх найбільш ефективних зусиль, щодо забезпечення правопорядку в державі та правоохорони окремих прав і свобод людини і громадянини що визначені та входять до кола її компетенції.

Вирішення проблеми гарантування публічної безпеки та порядку має пріоритетне значення в системі завдань, що ставляться державою перед Національною поліцією України. Однак високий рівень злочинності та низький рівень економічної стабільності в державі свідчать про те, що дана проблема вирішується неефективно. Однією з таких причин, на нашу думку, є відсутність правового закріплення чіткого визначення поняття й ознак публічної безпеки та порядку. Так, у Законі України «Про Національну поліцію» ужито нові терміни: «поліцейські послуги», «публічний порядок», «публічна безпека», однак законодавець не роз'яснює зміст цих понять (Law of Ukraine..., 2015). Водночас, на нашу думку, не лише в термінологічному контексті криється низка проблемних питань. Одним із найбільш важливих деструктивних факторів, що суттєво впливають на спроможність та можливість поліції виконувати покладені на неї обов'язки, в умовах дії правового режиму воєнного стану в Україні, є нестабільність соціально-правової конструкції публічної безпеки і порядку, значне посилення рівня криміногенності суспільства, а також збільшення кількості порушень прав і свобод людини і громадянина.

На думку Голуб М.В. під час активної фази війни, адміністративний ресурс Національної поліції надто розгалужений на забезпечення громадського порядку, охорони прав та свобод громадян, підтримання стабільності всередині країни (що, здебільшого, відповідає довоєнним повноваженням поліцейських) та на додаткові компетенції військового часу, котрі створюють значно більший обсяг можливих до виконання завдань. Негативним наслідком такого розфокусування поліції може стати часткова неможливість забезпечення кадровими, оперативними та організаційно-правовими ресурсами усіх галузей поліцейської діяльності (Holub, 2016; Resolution of the Cabinet of Ministers., 2021). Таким чином, посилення інституційної спроможності Національної поліції України, щодо забезпечення публічної безпеки і порядку та захисту окремо взятих прав і свобод людини і громадянина, може бути забезпечено у спосіб внесення змін до кола нормативно-правових актів, що регулюють її діяльність. Крім цього, важливість збільшення штатної чисельності поліції є питанням додатковим, що потребує неабияк ґрунтовного опрацювання, з урахуванням аналізу додаткових повноважень Національної поліції України, що були покладені на неї з введенням правового режиму воєнного стану на території України.

Ґрунтуючись на досліджених вище наукових концепціях, а також на підставі аналізу положень Закону України «Про Національну поліцію», уважаємо за можливе виділити такі особливості адміністративно-правового статусу Національної поліції України: 1) визначає становище цього органу в системі адміністративних правовідносин з іншими суб'єктами; 2) організаційні особливості: система та структура Національної поліції як елементи її адміністративно-правового статусу, організовані за функціональним і територіальним принципами; 3) функціональні особливості: Національна поліція має широке коло адміністративних повноважень як у зовнішній, так і у внутрішній діяльності, що зумовлено специфікою мети й завдань її діяльності, а також належністю до системи центральних органів виконавчої влади; 4) підконтрольність діяльності й підзвітність Національної поліції, у тому числі у сфері виконання адміністративних функцій, громадськості й координацію її роботи Кабінетом Міністрів України через Міністерство внутрішніх справ України; 5) реалізується керівником поліції, який призначається на посаду та звільняється з посади Кабінетом Міністрів України за поданням Прем'єр-міністра України відповідно до пропозицій міністра внутрішніх справ України (Batrachenko, 2017: 42). Таким чином, слід зазначити, що правова природа адміністративно-правового регулювання діяльності Національної поліції України, з урахуванням особливостей її адміністративно-правового статусу, також має низку характерних рис до кола яких належить віднести: особливість правового становища зазначеного органу в умовах дії правового режиму воєнного стану, що виконує не лише основні, а й додаткові функції пов'язані із забезпеченням правопорядку в умовах підвищених криміногенних факторів та стрімко зростаючого рівня злочинності; низку організаційних особливостей функціонування Національної поліції України, що містить в своїй структурі, як діючих поліцейських так і державних службовців, а також поліцейських з особливим статусом, що мають окремі правові характеристики комбатантів, у розумінні міжнародного права та в контексті ведення бойових дій.

І. Бойко вважає, що правове регулювання поліцейської діяльності в Україні передбачає низку чинників. По-перше, урахування того, що правові норми є й засобом, й основним інструментом управління соціальними об'єктами, і водночас регулятором поліцейської діяльності, і сукупністю соціальних норм і процедур їх реалізації, що забезпечують нормальне функціонування й розвиток систем відповідно до умов їх існування. Усі правові норми мають однакову кінцеву мету, але їх зміст, порядок установлення і вплив на процеси поліцейської діяльності у сфері дії й механізм поширення в системі права різні. Держава за допомогою правових норм наділяє органи державної влади, їх посадових осіб-суб'єктів поліцейської діяльності певними повноваженнями (обов'язками та конкретними правами), у межах яких вони самостійно ухвалюють рішення й «зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України» (Boiko, 2017: 17-24). Відповідно, слід зауважити, що правовий режим воєнного стану, що введений на території України з 2022 року суттєво розширює коло компетенції Національної поліції України та, відповідно, вносить низку змін до кола нормативно-правового регулювання її діяльності. Водночас, чільним буде підкреслити, що не всі зміни до кола нормативно-правового забезпечення функціонування Національної поліції України, з урахуванням безпекових вимог режиму війни взаємовідповідають одна одному та дійсно посилюють інституційну спроможність реалізації повноважень Національною поліцією України у відповідних умовах та можливість виконання покладених завдань.

Разом із тим чинна законодавча та нормативно-правова регламентація поліцейської діяльності в Україні, у тому числі й органи Національної поліції, відіграє важливу роль, оскільки ефективність правового регулювання в багатьох випадках залежить від досконалості його правової бази, чіткості приписів, наявності розвиненої системи правових норм, оскільки за допомогою правових норм забезпечується: 1) визначення системи поліцейських повноважень; 2) розподіл функцій між підрозділами певного органу та їх працівниками; 3) закріплення системи об'єктів і предметів поліцейської діяльності співробітників. Зазначене є основою забезпечення системи державних органів законодавчої, виконавчої й судової гілок влади, прокуратури, а також, зокрема, Національної поліції як однієї з виконавчих органів влади (Boiko, 2017: 17-24).

Висновки. Відповідно, слід зазначити, що коло нормативно-правового регулювання функціонування Національної поліції України, як одного з центральних органів виконавчої влади, що відповідають за правопорядок у суспільстві та забезпечення дотримання прав і свобод людини і громадянина в умовах коли вказані суспільні відносини знаходяться під суттєвою загрозою, що спричинено активними бойовими діями та масовими порушеннями прав і свобод людини і громадянина, потребує значного вдосконалення та розширення з метою забезпечення правомірності діяльності поліцейськими, в контексті реалізації ними тих чи інших повноважень.

На нашу думку, слід підтримати позицію авторів та підкреслити, що тимчасовість окремих нормативно-правових конструкцій внесених до кола законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності суттєво негативно впливають на забезпечення правопорядку в суспільстві, оскільки носячи зазначений тимчасовий характер не створюють стійкої законодавчої конструкції, що фундаментально забезпечує діяльність одного із стратегічних напрямів державної політики та унеможлиблює реалізацію чіткого кола відомчих інструментів забезпечення її реалізації. Одним з найбільш результативних кроків у даному напрямі може бути проведення чіткого аудиту норм законодавства України, що регулює діяльність Національної поліції України та має тимчасовий характер, протягом 30 днів після припинення дії правового режиму воєнного стану, з метою генерації нового кола норм законодавства України у зазначеній сфері, що забезпечуватиме регулювання вказаних правовідносин та уможливить ефективну діяльність Національної поліції України в поствоєнний період.

Література:

1. Скакун О. Ф. Теорія права і держави : підручник. Київ : Правова єдність, 2011. 524 с.
2. Махмурова-Дишлюк О. П. Адміністративно-правовий режим воєнного стану як комплексний інструмент публічного адміністрування забезпечення прав, свобод і законних інтересів громадян та прав і законних інтересів фізичних осіб в умовах російсько-української війни. *Київський часопис права*. 2024. № 1. С. 185–190. URL: <http://kyivchasprava.kneu.in.ua/index.php/kyivchasprava/article/view/421/407>.
3. Остапенко О., Байк О. Про воєнний стан як особливий вид адміністративно-правового режиму. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. 2023. № 4 (40). С. 134–142. URL: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2023/dec/32529/231576maket-136-144.pdf>.
4. Про утворення військових адміністрацій : Указ Президента України від 24 лют. 2022 р. № 68/2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/68/2022#Text>.
5. Про Національну поліцію : Закон України від 2 лип. 2015 р. № 580-VIII. *Офіційний вісник України*. 2015. № 63. Ст. 2075.
6. Голуб М. В. Взаємодія поліції та населення як обов'язкова умова забезпечення належного стану публічного порядку в сучасних умовах. *Форум права*. 2016. № 2. С. 30–33.
7. Про затвердження Порядку перевірки документів в осіб, огляду речей, транспортних засобів, багажу та вантажів, службових приміщень і житла громадян під час забезпечення заходів правового режиму воєнного стану : постанова Кабінету Міністрів України від 29 груд. 2021 р. № 1456. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1456-2021-p#Text>.
8. Батраченко О. В. Адміністративно-правові засади діяльності Національної поліції України щодо забезпечення публічної безпеки та порядку : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Суми, 2017. 218 с.
9. Бойко І. В. Правове регулювання поліцейської діяльності в Україні. *Наука і правоохорона*. 2017. № 2. С. 17–24.

REFERENCES

1. Skakun, O.F. (2011). *Theory of law and the state*. Kyiv: Pravova yednist.
2. Makhmurova-Dyshliuk, O.P. (2024). The administrative-legal regime of martial law as a comprehensive tool of public administration to ensure the rights, freedoms and legitimate interests of citizens and the rights and legitimate interests of individuals in the conditions of the Russian-Ukrainian war. *Kyiv Journal of Law*, 1, 185-190. Retrieved from <http://kyivchasprava.kneu.in.ua/index.php/kyivchasprava/article/view/421/407>.
3. Ostapenko, O., & Baik, O. (2023). About martial law as a special type of administrative and legal regime. *Bulletin of the National University "Lviv Polytechnic"*, 4(40), 134-142. Retrieved from <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2023/dec/32529/231576maket-136-144.pdf>.
4. Decree of the President of Ukraine No. 68/2022 "On the formation of military administrations". (2022, February). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/68/2022#Text>.
5. Law of Ukraine No. 580-VIII "About the National Police". (2015, July). *Official Gazette of Ukraine*, 63, 2075.
6. Holub, M.V. (2016). Interaction between the police and the population as a prerequisite for ensuring the proper state of public order in modern conditions. *Rights Forum*, 2, 30-33.
7. Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine No. 1456 "On the approval of the Procedure for checking documents on persons, inspecting things, vehicles, luggage and cargo, office premises and citizens' housing during the provision of measures of the legal regime of martial law". (2021, December). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1456-2021-rr#Text>.
8. Batrachenko, O.V. (2017). *Administrative and legal principles of the National Police of Ukraine in ensuring public safety and order* (Doctoral dissertation, Sumy, Ukraine).
9. Boiko, I.V. (2017). Legal regulation of police activity in Ukraine. *Science and law enforcement*, 2, 17-24.